

Číslo 10/ročník 12

1.10.2014

PANORAMA

ČASOPIS NEJEN PRO ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ
VYDÁVÁ: TYFLO VYSOČINA JIHLAVA o. p. s.
Havlíčková 4725/38, 586 01 Jihlava

Tel.: 567 155 083, Mob.: 776 805 838,

E-mail: tyflo@seznam.cz, www.tyflovysocina.cz

Vážení čtenáři!

Do rukou se Vám dostává 10. číslo 12. ročníku měsíčníku PANORAMA, který vydáváme ve zvětšeném černotisku.

Na stránkách tohoto bulletinu vás seznamujeme s činností naší organizace, do které patří organizování nejrůznějších vzdělávacích programů, poskytování sociálně právního poradenství, asistenční, průvodcovská a předčitatelská služba,

Centrum denních služeb, sociálně terapeutické dílny, sport, pořádání rekondičních a rekreačních pobytů a další. Více se o těchto aktivitách dočtete v jednotlivých rubrikách, které jsou jim vyhrazeny.

Časopis si můžete nechat zasílat prostřednictvím

e-pošty. Naše adresa je: tyflo@seznam.cz

Lze si jej také stáhnout z našich webových stránek:

www.tyflouvysocina.cz

Sdělte nám, zda máte o tento bulletin zájem a v jaké formě jej chcete odebírat.

Napište nám, co Vás zajímá, co byste si v časopise rádi přečetli.

Pište, telefonujte, mailujte. Těšíme se na vaše příspěvky!

Pravidelné akce v roce 2014

**Každých 14 dnů, liché týdny - pondělí simulovaná zvuková
střelba v klubovně od 14:00**

**Vedou: Lubomír Nechvátal, Erika Gaňová, telefon
567 155 083, 608 805 838**

**Každých 14 dnů, sudé týdny - pondělí, pletení v klubovně
Od 9:00 hodin.**

Vede: Zlataše Hegnerová, telefon 567 155 083

**Každou středu 9:00-10:00 cvičení „Aby záda nebolela“ -
klubovna Tyflo Vysočina Jihlava o.p.s.**

**Vede: Ivana Rytychová, telefon 567 155 083,
Mob. 728 460 886, 608 805 838, 776 805 838**

**Každých 14 dnů - sudé týdny, středa od 15:00 Bowling -
Snack bar, Havlíčkova 58, Jihlava.**

Vedou: Jana Novotná, Jelena Škorpíková

**Kontakt: Pavel Hegner, telefon 567 155 083,
567 303 795, 608 805 838, 776 805 838**

Každý čtvrtek od 10:00 Plavání - Vodní ráj Jihlava

Vedou: Jana Novotná, Jelena Škorpíková

Kontakt: P. Hegner, telefon 567 155 083, 608 805 838

**Každý čtvrtek od 14:00 Klub - klubovna Tyflo Vysočina
Jihlava o.p.s.**

Vede: Erika Gaňová,

telefon 567 155 083, 608 805 838, 776 805 838

**Upozorňujeme na možnost pravidelných klasických masáží
(záda +šije) vždy v úterý 7:00-14:00 a ve středu 7:00-9:00 a
10:00-14:00 hodin. Masáže provádí zkušená masérka paní**

Po schválení vládou novela doputovala do Poslanecké sněmovny, kde byla zařazena k projednání ještě na zářijové schůzi. Protože došlo k dohodě mezi MPSV a organizacemi zastupujícími osoby se zdravotním postižením, že k tomuto návrhu nebudou vznášeny pozměňovací návrhy, aby se ji podařilo včas projednat, lze s jistou pravděpodobností predikovat, že by návrh mohl projít oběma komorami Parlamentu ČR v nezměněné podobě. Proto si pojďme novelu podrobně představit:

1. Průkaz osoby se zdravotním postižením by měl namísto předchozí právní úpravou žádaného rodného čísla obsahovat jen datum narození;
2. Kromě typu průkazu může průkaz (jako dosud) obsahovat i symbol označení osoby s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo osoby hluchoslepé anebo osoby úplně nebo prakticky nevidomé, ovšem nově je upřesněno, že tento symbol (piktogram) bude osobě přidělen jen tehdy, pokud o to při řízení o průkazu požádá.
3. Za velmi pozitivní změnu lze označit navržené znění ustanovení § 35 odst. 5, které si dovoluji celé odcitovat: „Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením vzniká nejdříve od počátku kalendářního měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o jeho přiznání. Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením trvá po dobu platnosti výsledku posouzení schopnosti pohyblivosti a orientace žadatele o průkaz; platnost tohoto výsledku

posouzení může být časově omezena nebo je bez časového omezení. Doba trvání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením je součástí výroku rozhodnutí o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením.“ Z toho plyne, že bude jasně zakotvena možnost, aby okresní správa sociálního zabezpečení v případech, kde je jednoznačné, že nemůže dojít ke zlepšení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, který je příčinou podstatného omezení schopnosti pohyblivosti nebo orientace, stanovila časově neomezenou platnost nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením. Vždy však bude omezena platnost průkazu coby veřejné listiny, a to deseti, resp. u osob do 18 let pěti lety od jeho vydání. Po uplynutí platnosti průkazu jako veřejné listiny by však v případě přiznání nároku na průkaz bez časového omezení nemělo dojít k tzv. přeposuzování samotného nároku, měl by toliko být vydán nový průkaz. V této souvislosti je však nutné dodat, že řízení o nároku na průkaz může být samozřejmě kdykoliv i během platnosti nároku zahájeno z moci úřední; to znamená, že vznikly-li by jakékoliv pochybnosti o správnosti či platnosti posudku, má stát vždy k dispozici možnost, aby ke znovuposouzení nároku došlo. Podle nové úpravy je navíc možné, aby byl vydán průkaz s platností kratší, než jsou uvedená maxima, vše

v závislosti na posouzení schopnosti pohyblivosti nebo orientace okresní správou sociálního zabezpečení.

4. Dále upozorním na skutečnost, v níž k žádné změně sice nedochází, ale nejsem si jist, zda je tato informace v naší komunitě dostatečně rozšířena: Za vydání průkazu OZP náhradou za průkaz poškozený, zničený, ztracený či odcizený se platí správní poplatek, nyní ve výši 200 Kč. Tento poplatek se však nevybírání, jestliže k poškození, zničení nebo odcizení průkazu došlo v souvislosti s násilným činem, je-li tato skutečnost doložena záznamem Policie České republiky.

5. A konečně se dostáváme k přechodným ustanovením, která upravují, jak na tom budou držitelé starších průkazů. Nejdříve tedy ti, kteří mají průkaz mimořádných výhod, jež byl vydán dle předpisů platných do 31. prosince 2011. Pokud platnost průkazů přežije 31. prosinec roku 2014, pak mají takoví držitelé „automaticky“ nárok na průkaz stejného stupně, resp. tehdejší I. St. =TP, II. st. =ZTP a III. st. =ZTP/P. Datum Platnosti nároku bude takové, jak bylo stanoveno posudkem české správy sociálního zabezpečení. Pokud tuto platnost nebude možné prokázat (posudek bude ve spisu chybět, osoba jej nebude vlastnit, atd.), bude platnost nároku stanovena dle data platnosti uvedeného na starém průkazu.

Znamená to, že ti, kdo doloží, že jim byl průkaz udělen s trvalou platností, budou mít i platnost nároku trvalou, i když obdrží průkaz, v němž bude platnost průkazu (jako veřejné listiny) stanovena na 10, resp. 5 let. Poté, pokud by i nadále platila legislativní úprava, již právě popisují - o čemž lze s úspěchem pochybovat - budou mít bez přeposouzení nárok na vydání nového průkazu stejného stupně.

A nyní k osobám, které obdržely průkaz OZP dle právních předpisů platných od 1.ledna 2012 do 31. prosince 2013: těmto osobám bude vydán opět „automaticky“ bez přeposuzování průkaz stejného „stupně“, platnost bude odvozena od data platnosti nároku na průkaz, byla-li v posudku stanovena, datum uvedené na průkazu jako veřejné listiny (tedy na průkazu samotném“ nebude mít žádný vliv.

6. Ty, kdo jsou příjemci příspěvku na mobilitu, by měl Úřad práce do 30 dnů od data vydání novely obeslat písemnou obsílkou do vlastních rukou, která bude obsahovat výzvu k prokázání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením, s informací o způsobu prokázání tohoto nároku a informací o uvedení nebo doložení dalších skutečností nezbytných pro vydání průkazu osoby se zdravotním postižením. Nárok bude možné dokládat jednak právě platným průkazem, jednak údaji uvedenými v úředním spisu. Právě v této chvíli bude

Již po 25té jsme se sešli v tradiční Svratce, na naší oblastní olympiádě nevidomých a jejích průvodců. Samozřejmě v naší obvyklé sestavě. Velice nás potěšila účast přátel z USP Chrlice. S těmi jsme se blíže seznámili již na našem rekondičním pobytu v Orlických horách a pozvali jsme je rovněž na tuto akci. Počasí nám i v tuto podzimní dobu celkem přálo a mohli jsme začít soutěžit. A v čem se závodilo? Ve spoustě zajímavých disciplín např. vrhu koulí, hodu oštěpem, ušákem a diskem, v orientaci v terénu atd. A jak dopadli účastníci, kterých bylo opravdu dost i na to, že tyto hry se konaly v dosti neobvyklou dobu? No podle hesla Pierra de Coubertina, zakladatele novodobých Olympijských her - „Není důležité zvítězit, ale zúčastnit se.“ . Takže, vlastně vyhrál každý, kdo přijel. Tak sportu zdar, hlavně u nevidomých sportovců.

Luboš Nechvátal, ON Jihlava

BURČÁK

Burčák je částečně zkvašený mošt z hroznů révy vinné, který obsahuje vyvážený a chuťově harmonický poměr alkoholu, cukru a kyselin. Je to meziprodukt při výrobě vína. Obsah alkoholu je zpravidla mezi 1 – 7 %. Podle zákona, který platil do roku 2004 byl burčák definován jako: částečně prokvašený hroznový mošt obsahující nejméně 1 % objemové skutečného obsahu alkoholu a nejvýše tři pětiny celkového obsahu alkoholu. Současný vinařský zákon (321/2004 Sb.) tuto definici neobsahuje.

V ideálním případě je to kvasící vinný mošt ve fázi bouřlivého kvašení. „Mošt“ je termín pro tekutinu, která teče z lisu při lisování hroznů. Bouřlivá fáze kvašení následuje po

předchozí fázi, která se označuje jako počátek kvašení. Kvašení vinného moštu způsobují kvasinky, které se do něj dostávají z hroznů a na ně zase přirozenými cestami během zrání.

Z čeho se burčák vyrábí

Burčák se vyrábí z bílých i modrých hroznů. Bílý burčák má světle až tmavě žlutou barvu s mírným kvasničným zákalem. Na dně a na stěnách nádoby se může vyskytnout jemná usazenina. Červený burčák má světle rubínovou až tmavě červenou barvu a není čirý, ale je s mírným zákalem kvasinek. Burčák obsahuje významné množství vitamínů, minerálních látek, stopových prvků, přírodní hroznový a ovocný cukr . Dobrý burčák se projevuje ovocností v chuti i ve vůni.

Kdy se burčák prodává a kde se pije

Podle vinařského zákona se burčák může vyrábět jen s tuzemských hroznů a smí se prodávat od 1. srpna do 30 listopadu. Produkt vyrobený ze zahraničních hroznů se označuje názvem částečně zkvašený hroznový mošt

V České republice je burčák velmi populární. Pije se také v Rakousku a na Slovensku. Ve spoustě i velkých vinařských zemích, ale pojem burčák vůbec neznají a tento nápoj nepijí.

Burčák obsahuje zdraví prospěšné látky

Burčák obsahuje „četné vitamíny“. Díky kvasinkám v něm objevíme také bílkovinné látky, takže je výživný. Dále v něm najdeme tiamin, jeden z vitamínů skupiny B, který prý podporuje srdeční činnost. A kyselina nikotinová a nikotinamid zabraňují nervovým a kožním poruchám. Kyselina

Tyflo Vysočina Jihlava o.p.s., Havlíčkova 4725/38

586 01 Jihlava

Ředitel: Pavel Hegner

Odborné sociální poradenství: Mgr. Iveta Ďuricová,
Bc. Petra Brabcová DiS.

Centrum denních služeb: Erika Gaňová

Sociálně terapeutické dílny: Michaela Marková

Osobní asistence: Lucie Fialová, Jiří Kučera

Průvodcovská a předčitatelská služba: Zlataše Hegnerová,
Jaroslav Rokos, Milada Rokosová

Sociální rehabilitace: Marie Holzbauerová

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením: Jiří Kučera

Masérské služby a cvičení - Organizace nevidomých: Ivana
Rytychová

Tlumočnické služby: Jiřina Kocmanová

Sponzorské příspěvky můžete zasílat na č. účtu

1467777379/0800

Za případný příspěvek předem děkujeme.